

Introducció

L'any 1987 s'edità el número 6 dels *Papers del Montgrí*, amb el títol *Introducció al medi natural del Montgrí i el Baix Ter*, en el qual es descrivia, de manera divulgativa, el funcionament d'aquests espais naturals. En la presentació es definia la publicació com una "guia de la natura" que donava "una visió global del nostre entorn natural". Disset anys després, i amb l'esmentada publicació ja esgotada de fa temps, sorgeix la necessitat de reeditar un text que serveixi de referència per donar a conèixer aquests ecosistemes de gran valor ecològic. A més, el coneixement sobre aquests espais naturals ha avançat molt en aquests darrers anys, fet que permet l'edició d'una monografia específica per a cadascun dels espais naturals de la zona: el Montgrí, les Medes i els aiguamolls. Presentem aquí la primera d'elles, dedicada als aiguamolls del Baix Ter.

Els aiguamolls del Baix Ter, també coneguts com aiguamolls del Baix Empordà, són un sistema de zones humides, resultants de la interacció dels rius Ter i Daró amb el mar, situades al litoral que es coneix com la platja de l'Estartit i la platja de Pals, que s'estén entre el massís del Montgrí al nord i el massís de Begur al sud, en els municipis de Torroella de Montgrí i Pals. Tot i que hom considera els aiguamolls del Baix Ter com a sistemes humits costaners, el llibre també fa referència a alguns espais aquàtics situats a distància d'alguns quilòmetres terra endins, vinculats als rius Ter i Daró i els seus aqüífers. Hem cregut interessant fer-ne esment en aquesta publicació pel fet que són zones humides vinculades als mateixos rius i ubicades a la mateixa plana.

Els aiguamolls del Baix Ter es troben molt més fragmentats i separats que els seus homòlegs de l'Alt Empordà i, donat que no van ser inclosos al parc natural als anys 80, han patit una major transformació, ja sigui a causa dels usos agrícoles, ja sigui per la urbanització creixent del litoral. La figura legal que protegeix part d'aquests espais des de l'any 1992 és el Pla d'espais d'interès natural de Catalunya, que els inclou com a espai d'interès natural anomenat Aiguamolls del Baix Empordà.

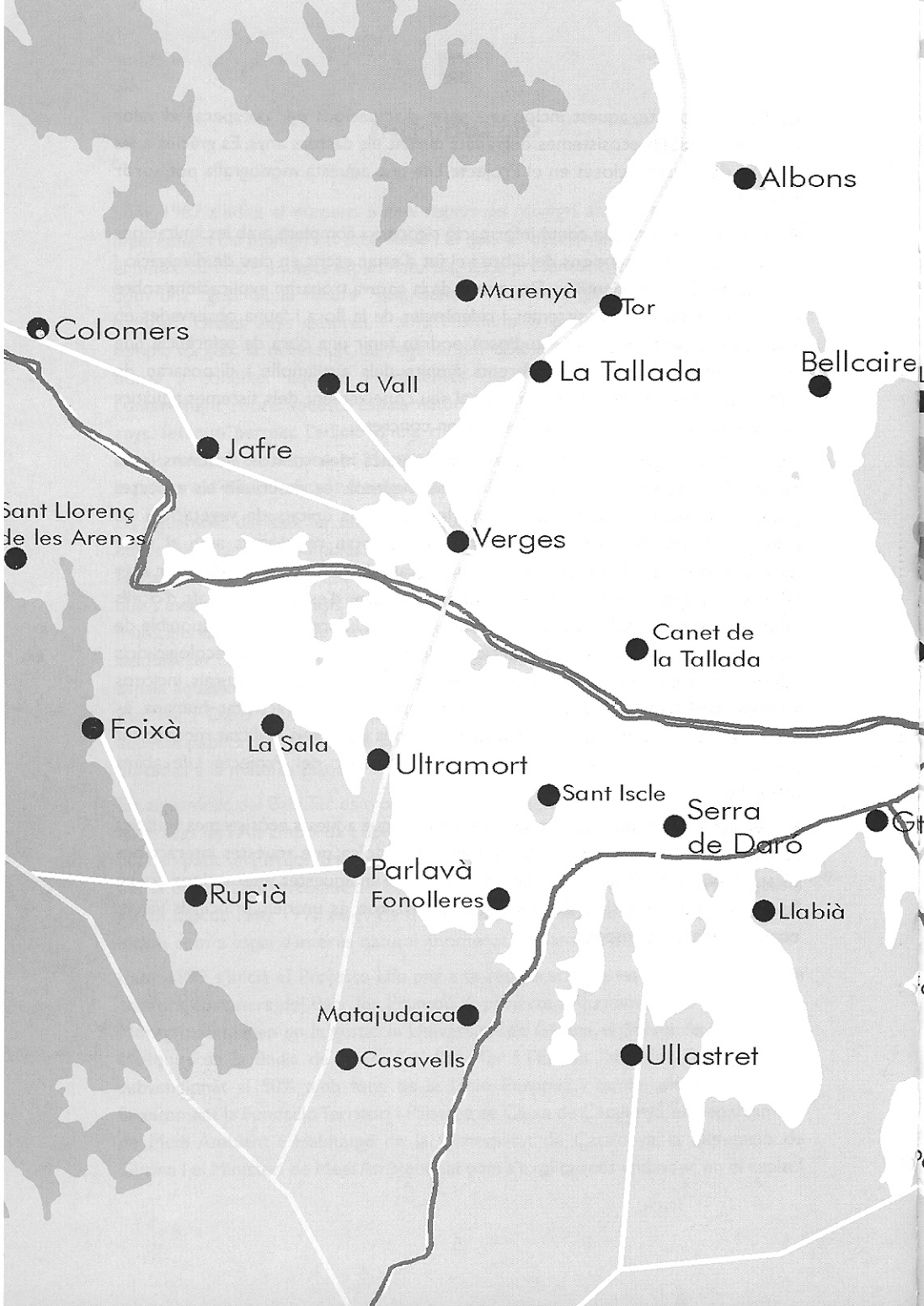
L'any 1999 s'inicià el Projecte Life per a la restauració de les llacunes i sistemes aquàtics costaners del Baix Ter. Promou el projecte l'Ajuntament de Torroella de Montgrí; participen en la gestió la Universitat de Girona, el Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i el Baix Ter i l'Escola Taller les Gavarres; està subvencionat al 50% amb fons de la Unió Europea i també intervenen en el finançament la Fundació Territori i Paisatge de Caixa de Catalunya, el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i el Ministeri de Medi Ambient. Tal com s'explica més endavant, en el capítol

dedicat al Projecte, aquest inclou una sèrie d'actuacions per recuperar el valor ecològic d'aquests ecosistemes degradats durant els darrers anys. És gràcies a les accions de difusió incloses en el Projecte Life que aquesta monografia pot sortir a la llum.

Aquesta és una obra que conté informació rigorosa i completa, amb les limitacions que imposen les dimensions del llibre i el fet d'estar escrit en clau de divulgació i no com a publicació científica. Els amants de la natura trobaran explicacions sobre el funcionament dels ecosistemes i referències de la flora i fauna observades en aquest ric espai natural. Els estudiosos podran tenir una obra de referència que recull informació sobre els diferents àmbits dels aiguamolls i disposaran de referències bibliogràfiques per ampliar el seu coneixement dels sistemes aquàtics en general i dels aiguamolls del Baix Ter en concret.

L'escrit s'ha organitzat amb l'estructura clàssica dels textos destinats a la descripció d'un espai natural. En els primers capítols es descriuen els aspectes geològics relacionats amb la hidrologia, les principals unitats de vegetació i els principals grups de fauna que d'alguna manera estan relacionats amb el medi aquàtic. Per tal de donar una fluïdesa més gran als textos que podien ser més feixucs, s'ha optat per incorporar les nombroses cites d'espècies vegetals, d'ocells i d'invertebrats en taules annexes, de manera que la informació està disponible de forma més entenedora. A continuació es descriu el funcionament ecològic dels diferents ecosistemes aquàtics que es troben en aquests espais naturals, inclosos aquells ecosistemes, com les closes o els arrossars, on l'activitat humana és determinant. Per últim, es descriuen les actuacions que s'han realitzat recentment per a la recuperació d'aquests espais, dins el marc del Projecte Life abans esmentat.

En definitiva, l'objectiu d'aquest llibre és mostrar que aquests ecosistemes aquàtics resulten de la interacció entre terra, mar i aigua dolça; que aquestes interaccions estan en constant moviment i que les diferències en aquestes interaccions donen lloc a una gran diversitat d'ambients; diversitat que és un dels principals valors ecològics d'aquests espais.

● Albons

● Marenyà

● Tor

● Colomers

● La Vall

● La Tallada

● Bellcaire

● Jafre

● Sant Llorenç
de les Arenes

● Verges

● Canet de
la Tallada

● Foixà

● La Sala

● Ultramort

● Sant Iscle

● Serra
de Daró

● Rupià

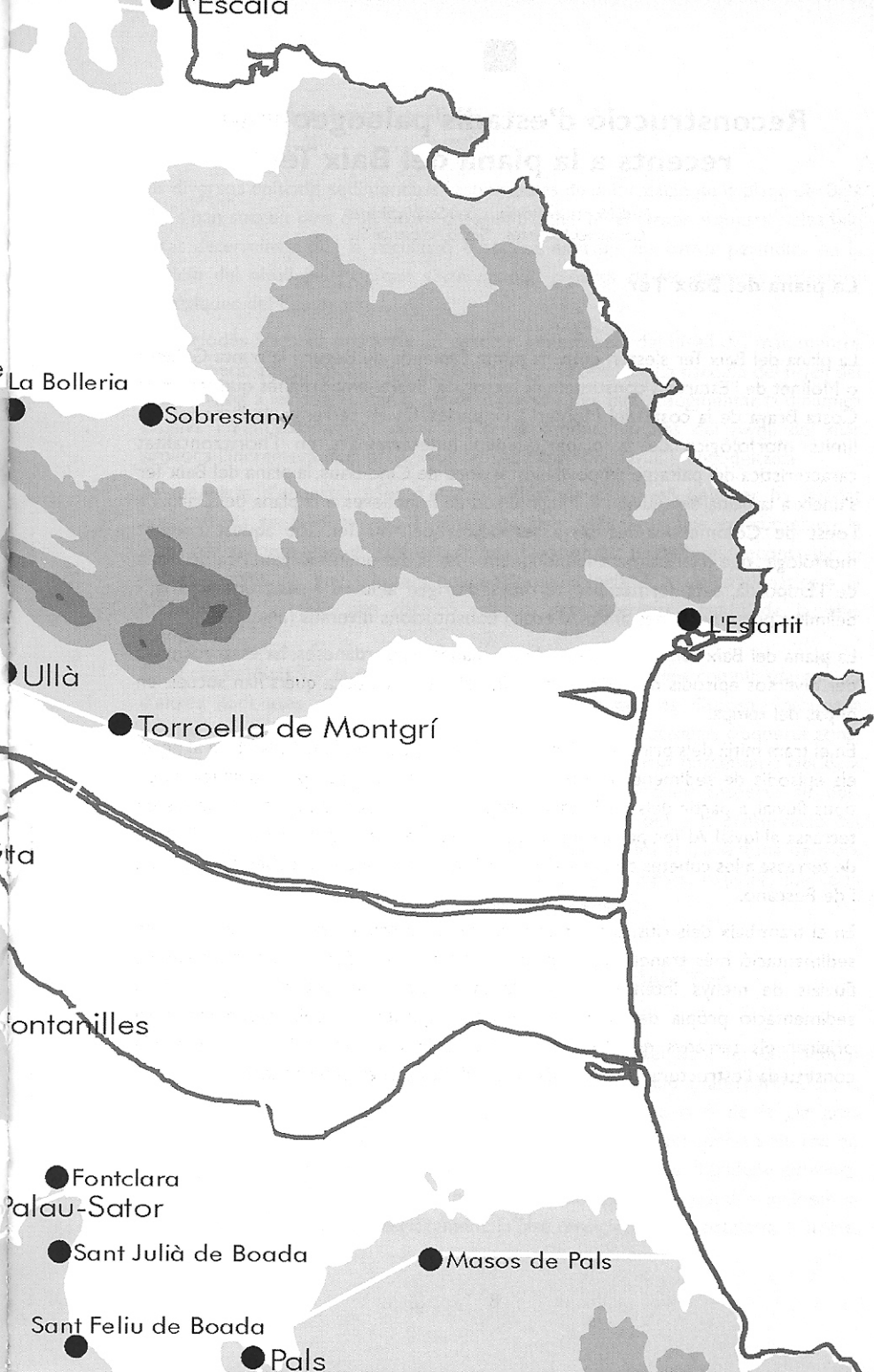
● Parlavà
Fonolleres

● Llabià

● Matajudaica

● Casavells

● Ullastret

L'Escaldà

La Bolleria

● Sobrestany

● Ullà

● Torroella de Montgrí

● L'Esarrit

ta

Fontanilles

● Fontclara

Palau-Sator

● Sant Julià de Boada

● Masos de Pals

Sant Feliu de Boada

● Pals